

Wymagania edukacyjne z Fizyki w Liceum Ogólnokształcącym

Wymagania szczegółowe na oceny szkolne do programu „Fizyka to nie katastrofa”. Kurs podstawowy

I. Kryteria wymagań na poszczególne oceny szkolne

Uczeń otrzymuje ocenę:

- **dopuszczającą (2)** gdy opanował treści nauczania z **poziomu wymagań koniecznych (K)**:
  - opanował w ograniczonym zakresie podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z fizyki w ciągu dalszej nauki.
  - rozwiązuje (często przy pomocy nauczyciela) zadania typowe o niewielkim stopniu trudności.
- **dostateczną (3)** gdy opanował treści nauczania z **poziomu wymagań podstawowych (P)**:
  - opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się,
  - rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela.
- **dobrą (4)** gdy opanował treści nauczania z **rozszerzającego poziomu wymagań (R)**:
  - opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji pomiędzy elementami wiedzy z fizyki,
  - rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne (pamięta i właściwie stosuje wzory fizyczne oraz jednostki miar wielkości fizycznych).
- **bardzo dobrą (5)** gdy opanował treści z **dopelniającego poziomu wymagań (D)**:
  - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem
  - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
  - samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania,
  - potrafi zastosować posiadana wiedze do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

- **celującą (6)** gdy opanował treści z **wykraczającego poziomu wymagań (W)**:
  - opanował treści znacznie wykraczające poza program nauczania,
  - biegle posługiwanie się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych
  - przedstawia nietypowe propozycje rozwiązań
  - samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania związane z fizyką,

II. Formy kontroli i oceny osiągnięć uczniów na lekcjach fizyki

Prace pisemne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nauczyciel sprawdza i ocenia wyniki kartkówek, sprawdzianów testów.
Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ocenie podlegają odpowiedzi ucznia na pytania postawione przez nauczyciela. Oceniana jest ich poprawność merytoryczna, stylistyczna (zwięzłość, precyzja, logiczna struktura, sprawność rachunkowa).
Praca domowa ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nauczyciel sprawdza i ocenia wykonanie zadanych uczniom prac: <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązania wskazanych przez nauczyciela zadań, – wykonanie prac długoterminowych, – wypracowania przygotowane na podstawie literatury popularno-naukowej, Internetu, telewizji. ▪ Nauczyciel ocenia samodzielną pracę, podjętą z inicjatywy ucznia: <ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie rozwiązane przez ucznia zadania ze zbiorów zadań z podanymi odpowiedziami, – pracę ucznia z interaktywnymi programami komputerowymi. (Ocena jest dokonywana z uwzględnieniem wyników samooceny ucznia, podczas rozmów z nim i podczas przeglądania wykonanych przez niego notatek. Uczeń ocenia, jaki procent zadań potrafi rozwiązać/wykonać, ile wskazówek i objaśnień potrzebuje). ▪ Nauczyciel dokonuje wszechstronnej oceny prezentacji przygotowanych przez ucznia na podstawie jednego przeczytanego tekstu lub wielu różnych źródeł.

<p>Praca na lekcji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nauczyciel ocenia udział ucznia w zbiorowej dyskusji. (Inicjatorem dyskusji jest zwykle nauczyciel, ale może być nim także uczeń, który przeczytał lub zauważył coś dla niego niezrozumiałego, a mającego związek z opracowywanymi na lekcjach treściami. W drugim przypadku nauczyciel dopuszcza do dyskusji tylko wówczas, gdy uczeń jest do prezentacji problemu dobrze przygotowany. Nauczyciel kieruje dyskusją, równocześnie notuje uwagi o ważnych elementach w wystąpieniach poszczególnych uczniów.) ▪ Nauczyciel obserwuje pracę ucznia w zespole podczas pracy z tekstem i wykonywania doświadczeń, ich pomysły, wiedzę, umiejętności współpracy, zaangażowanie, talenty manualne. Ocenia uczniów w rolach lidera, sekretarza, prezentera. ▪ Nauczyciel sprawdzenie i ocenianie działalność praktyczną ucznia.
<p>Przygotowanie do zajęć</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nauczyciel sprawdza czy uczeń ma na zajęciach potrzebne przybory szkolne, podręczniki zeszyty i inne akcesoria, o które prosił nauczyciel.

III. Kryteria procentowe na oceny z prac pisemnych

0% – 30%			31% – 40%			41% – 60%			61% – 80%			81% – 95%			96% – 100%		
			31-33	34-36	37-40	41-46	47-53	54-60	61-66	67-74	75-80	81-85	86-90	90-95	96-97	98-100	
			-		+	-		+	-		+	-		+	-		
niedostateczny (1)			dopuszczający (2)			dostateczny (3)			dobry (4)			bardzo dobry (5)			celujący (6)		

IV. Wymagania na poszczególne oceny szkolne do programu „Fizyka to nie katastrofa”- kurs podstawowy

(Wydawnictwo ZamKor, autor: Wojciech Kwitowski. Nowa podstawa programowa zawarta w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół - Dz.U. z 2009r. Nr 4, poz.17)

1. Grawitacja

Ocena dopuszczająca Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi:	Ocena dobra Uczeń potrafi:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> opowiedzieć o odkryciach Kopernika i Keplera, opisać ruchy planet. opisać ruch jednostajny po okręgu, wskazać siłę ośrodkową jako przyczynę ruchu po okręgu. wyjaśnić, jak objawia się oddziaływanie grawitacyjne, narysować siły wzajemnego oddziaływania grawitacyjnego dwóch kul jednorodnych. wskazać siłę grawitacji jako przyczynę swobodnego spadania ciał na powierzchnię Ziemi, posługiwać się terminem „spadanie swobodne”. wyjaśnić, że wzrost odległości planety od Słońca wzrasta okres jej obiegu, 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić poglądy Kopernika na budowę Układu Słonecznego, opisać ruchy planet zgodnie z I i II prawem Keplera. opisać (na przykładzie) zależność wartości siły dośrodkowej od masy i szybkości ciała poruszającego się po okręgu oraz od promienia okręgu, podać przykłady sił odgrywających rolę siły dośrodkowej. wskazać siłę grawitacji, którą oddziałują Słońce i planety oraz planety i ich księżyce, jako siłę dośrodkową, przedstawić (na przykładzie) zależność wartości siły grawitacji od: 	<ul style="list-style-type: none"> podać treść I i II prawa Keplera, opisać wpływ eliptyczności orbity Ziemi na warunki na jej powierzchni. obliczać wartość siły dośrodkowej, obliczać wartość przyspieszenia dośrodkowego posługiwać się pojęciem okresu i pojęciem częstotliwości podać treść prawa powszechnej grawitacji, zapisać i zinterpretować wzór przedstawiający wartość siły grawitacji, obliczyć wartość siły grawitacyjnego przyciągania dwóch jednorodnych kul, 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić, dlaczego hipoteza Newtona o jedności Wszechświata umożliwiła wyjaśnienie przyczyn ruchu planet, na podstawie samodzielnie zgromadzonych materiałów przygotować prezentację: <i>Newton na tle epoki.</i> rozwiązywać zadania obliczeniowe, w których rolę siły dośrodkowej odgrywają siły o różnej naturze, omówić i wykonać doświadczenie (np. opisane na str. 18) sprawdzające zależność $F_d \sim r$ opisać rozumowanie Newtona, które doprowadziło go do odkrycia wzoru na siłę grawitacji.

<ul style="list-style-type: none"> • podać definicję jednostki astronomicznej. • podać przykłady ciał znajdujących się w stanie nieważkości. 	<ul style="list-style-type: none"> – mas oddziałujących kul, – odległości między środkami oddziałujących kul, • objaśnić wielkości występujące we wzorze • przedstawić, wynikający z eksperymentów Galileusza wniosek dotyczący czasu spadania ciał, • stwierdzić, że spadanie swobodne z niewielkich wysokości jest ruchem jednostajnie przyspieszonym z przyspieszeniem grawitacyjnym, • wymienić wielkości, od których zależy przyspieszenie grawitacyjne w pobliżu planety lub jej księżyca, • obliczyć przybliżoną wartość siły grawitacji działającej na ciało w pobliżu Ziemi. • posługiwać się pojęciem pierwszej prędkości kosmicznej, • uzasadnić użyteczność satelitów geostacjonarnych, • podać przykłady doświadczeń, w których można obserwować ciało w stanie nieważkości, • określić, co to jest ciężar. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego dostrzegamy skutki przyciągania przez Ziemię otaczających nas przedmiotów, a nie obserwujemy skutków ich wzajemnego oddziaływania grawitacyjnego, • wykazać, że spadanie swobodne z niewielkich wysokości to ruch jednostajnie przyspieszony z przyspieszeniem grawitacyjnym • wyjaśnić, dlaczego czas spadania swobodnego (z takiej samej wysokości) ciał o różnych masach jest jednakowy, • podać treść III prawa Keplera, • opisać ruch sztucznych satelitów, • stosować III prawo Keplera do opisu ruchu planet Układu Słonecznego. • wymienić krzywe stożkowe. • wyjaśnić, na czym polega stan nieważkości, • opisać sposób na uzyskanie w stacji kosmicznej sztucznego ciężenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • zaplanować i wykonać doświadczenie wykazujące, że spadanie swobodne odbywa się ze stałym przyspieszeniem, • obliczyć wartość przyspieszenia grawitacyjnego w pobliżu dowolnej planety lub jej księżyca, • obliczyć wartość przyspieszenia grawitacyjnego w pobliżu Ziemi. • stosować III prawo Keplera do opisu ruchu układu satelitów krążących wokół tego samego ciała, • wyprowadzić wzór na wartość pierwszej prędkości kosmicznej i objaśnić jej sens fizyczny, • obliczyć szybkość satelity na orbicie o zadanym promieniu, • obliczyć promień orbity satelity geostacjonarnego. • wykazać, przeprowadzając odpowiednie rozumowanie, że przedmiot leżący na podłodze windy spadającej swobodnie jest w stanie nieważkości.
--	---	---	---

2. Elementy astronomii

Ocena dopuszczająca Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi:	Ocena dobra Uczeń potrafi:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, skąd pochodzi nazwa „planeta”, • wymienić planety Układu Słonecznego. • opisać powierzchnię Księżyca i warunki na niej panujące (temperatura, atmosfera, woda), • wymienić fazy Księżyca. • wymienić jednostki odległości używane w astronomii, • podać odległość Księżyca od Ziemi (przynajmniej w przybliżeniu). • wyjaśnić, na czym polega zjawisko paralaksy heliocentrycznej. • opisać budowę naszej Galaktyki. • na przykładzie modelu w postaci ciasta z rodzynkami wytłumaczyć obserwowany fakt rozszerzania się Wszechświata, • podać wiek Wszechświata, • nazwać początek znanego nam Wszechświata terminem „Wielki Wybuch”. 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać ruch planet widzianych z Ziemi, • wymienić obiekty wchodzące w skład Układu Słonecznego. wyjaśnić powstawanie faz Księżyca, • podać przyczyny, dla których obserwujemy tylko jedną stronę Księżyca. • wyjaśnić (na przykładzie), na czym polega zjawisko paralaksy, • opisać zasadę pomiaru średnicy Ziemi, odległości do Księżyca, • zdefiniować jednostkę astronomiczną. • zdefiniować rok świetlny. • opisać położenie Układu Słonecznego w Galaktyce, • podać wiek Układu Słonecznego. • opisać prawo Hubble’a za pomocą wzoru $v = H \cdot r$, • wyjaśnić termin „ucieczka galaktyk”, • opisać Wielki Wybuch. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego planety widziane z Ziemi przesuwiają się na tle gwiazd, • opisać planety Układu Słonecznego. • podać warunki, jakie muszą być spełnione, by doszło do całkowitego zaćmienia Słońca /Księżyca, • posługiwać się pojęciem kąta paralaksy geocentrycznej, • obliczyć odległość do Księżyca (lub najbliższych planet), znając kąt paralaksy geocentrycznej. • posługiwać się pojęciem kąta paralaksy heliocentrycznej, • wyjaśnić, jak powstały Słońce i planety, opisać budowę galaktyk spiralnych, eliptycznych i nieregularnych. • podać treść prawa Hubble’a i objaśnić wielkości występujące we wzorze: $v = H \cdot r$, • objaśnić, jak na podstawie prawa Hubble’a wnioskujemy, że galaktyki oddalają się od siebie. 	<ul style="list-style-type: none"> • podać zarys metody odnajdywania dalekich planet w układzie słonecznym metodą zaburzeń orbit. • wyjaśnić, dlaczego zaćmienia Słońca i Księżyca nie występują często, • podać zasadę, którą przyjęto przy obliczaniu daty Wielkanocy • wyjaśnić, dlaczego układ Ziemia–Księżyc można nazwać planetą podwójną. • wyrażać kąty w minutach i sekundach łuku. • dokonywać zamiany jednostek odległości stosowanych w astronomii. • podać przybliżoną liczbę galaktyk dostępnych naszym obserwacjom, • podać przybliżoną liczbę gwiazd w galaktyce. • podać argumenty przemawiające za słusznością teorii Wielkiego Wybuchu.

3. Fizyka atomowa

Ocena dopuszczająca Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi:	Ocena dobra Uczeń potrafi:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie fotonu, objaśnić wzór na energię fotonu. • rozróżnić widmo ciągłe i widmo liniowe, • opisać, jak zmienia się dominująca długość fali ciała emitującego promieniowanie termiczne wraz z temperaturą. przedstawić model • Bohra budowy atomu i podstawowe założenia tego modelu. 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać wzór na energię fotonu, • opisać światło jako wiązkę fotonów, • odpowiedzieć na pytania: <ul style="list-style-type: none"> – na czym polega zjawisko fotoelektryczne, – od czego zależy liczba fotoelektronów, – od czego zależy maksymalna energia kinetyczna fotoelektronów, • wyjaśnić, co to znaczy, że światło ma naturę dualną. • opisać widmo promieniowania pobudzonych do świecenia ciał stałych i cieczy, • opisać jakościowo widmo liniowe wodoru, wymieniając liczbę i kolory linii. • wyjaśnić, co to znaczy, że energia elektronu w atomie wodoru jest skwantowana, • wyjaśnić, co to znaczy, że atom wodoru jest w stanie podstawowym lub wzbudzonym. 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać i objaśnić zjawisko fotoelektryczne, • objaśnić wzór Einsteina opisujący zjawisko fotoelektryczne, • wyjaśnić, od czego zależy liczba fotoelektronów, • wyjaśnić, od czego zależy maksymalna energia kinetyczna fotoelektronów, • rozwiązywać zadania obliczeniowe, stosując wzór Einsteina. • opisać szczegółowo widmo atomu wodoru, podając położenie kolejnych linii widmowych, • podać przykłady zastosowania analizy widmowej. • obliczyć promienie kolejnych orbit w atomie wodoru, • obliczyć energię elektronu na dowolnej orbicie atomu wodoru, • wyjaśnić powstawanie liniowego widma emisyjnego wodoru, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wyniki doświadczeń świadczących o kwantowym charakterze oddziaływania światła z materią, • obliczyć minimalną częstotliwość i maksymalną długość fali promieniowania wywołującego efekt fotoelektryczny dla metalu o danej pracy wyjścia. • objaśnić wzór Balmera, • opisać metodę analizy widmowej, • obliczyć długości fal opow. liniom widzialnej części widma atomu wodoru, • otrzymać wzór na energię fotonów, wykorzystując wzór Balmera. • obliczyć częstotliwość i długość fali promieniowania pochłanianego lub emitowanego przez atom, • wyjaśnić powstawanie serii widmowych atomu wodoru, • wymienić zastrzeżenia co do modelu Bohra,

4. Fizyka jądrowa

Ocena dopuszczająca Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi:	Ocena dobra Uczeń potrafi:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> opisać budowę jądra atomowego, posługiwać się pojęciami: jądro atomowe, proton, neutron, nukleon, pierwiastek, izotop. wymienić rodzaje promieniowania jądrowego występującego w przyrodzie, podać przykłady występowania promieniowania jądrowego w życiu codziennym, wymienić podstawowe zasady ochrony przed promieniowaniem jonizującym. opisać rozpady alfa i beta, wyjaśnić pojęcie czasu połowicznego rozpadu. podać wyjaśnienie pojęcia deficyt masy jądra atomowego, podać przykłady wykorzystania energii jądrowej. wyjaśnić, na czym polega reakcja łańcuchowa, 	<ul style="list-style-type: none"> opisać doświadczenie Rutherforda i omówić jego znaczenie, podać skład jądra atomowego na podstawie liczby masowej i atomowej. opisać wkład M. Skłodowskiej-Curie w badania nad promieniotwórczością, omówić właściwości promieniowania α, β i γ, omówić wpływ promieniowania jądrowego na organizmy żywe, podać jednostkę wyrażania stopnia szkodliwości promieniowania jonizującego. narysować schematy rozpadów alfa i beta, opisać sposób powstawania promieniowania gamma, posługiwać się pojęciem jądra stabilnego i niestabilnego, posługiwać się pojęciem czasu połowicznego rozpadu, opisać wykres zależności od czasu liczby jąder, które 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzić rozumowanie, które pokaże, że wytłumaczenie wyniku doświadczenia Rutherforda jest możliwe tylko przy założeniu, że prawie cała masa atomu jest skupiona w jądrze o średnicy mniejszej ok. 105 razy od średnicy atomu, wskazać na znaczenie istnienia sił jądrowych dla istnienia jądra atomowego zawierającego ładunki dodatnie. wyjaśnić, do czego służy licznik Geigera-Müllera, i opisać zasadę jego działania, opisać metodę pozwalającą określić ładunek elektryczny, jaki niesie promieniowanie α, β i γ, narysować wykres zależności od czasu liczby jąder, które uległy rozpadowi objaśnić prawo rozpadu promieniotwórczego, wyjaśnić zasadę datowania 	<ul style="list-style-type: none"> wykonać i omówić symulację doświadczenia Rutherforda, odszukać informacje na temat modeli budowy jądra atomowego i omówić jeden z nich, określić proporcje wielkości oddziaływań jądrowych do oddziaływań elektrostatycznych. odszukać informacje o promieniowaniu X, wskazać istotną różnicę między promieniowaniem X a promieniowaniem jądrowym co do mechanizmu ich powstawania, przygotować prezentację na temat: <i>Historia odkrycia i badania promieniowania jądrowego.</i> wykonać doświadczenie symulujące rozpad promieniotwórczy, zapisać prawo rozpadu promieniotwórczego w postaci

<ul style="list-style-type: none"> • podać przykład reakcji jądrowej. • nazwać reakcje zachodzące w Słońcu i w innych gwiazdach, • odpowiedzieć na pytanie: jakie reakcje są źródłem energii Słońca. • wskazać, że protony i neutrony są zbudowane z mniejszych cząstek elementarnych – kwarków. 	<p>uległy rozpadowi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać warunki zajścia reakcji syntezy jądrowej, • omówić bilans energii reakcji syntezy jądrowej – wskazać na dodatni bilans energii w postaci energii wewnętrznej produktów reakcji, • podać ekwiwalent chemiczny energii reakcji jądrowych • opisać budowę i zasadę działania reaktora jądrowego, • opisać działanie elektrowni jądrowej, • wymienić korzyści i zagrożenia związane z wykorzystaniem energii jądrowej, • opisać zasadę działania bomby atomowej. • podać sumaryczną postać równania syntezy helu z wodoru, • zastosować zasady zachowania liczby nukleonów, ładunku elektrycznego oraz energii w reakcjach jądrowych, • podać warunki niezbędne do zajścia reakcji termojądrowej. • wymienić nazwy kwarków wchodzących w skład 	<p>substancji na podstawie jej składu izotopowego i stosować tę zasadę w zadaniach,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisywać reakcje rozpadu α, β i γ. • posługiwać się pojęciami: energia spoczynkowa, deficyt masy, energia wiązania, • obliczyć energię spoczynkową, deficyt masy, energię wiązania dla różnych izotopów. • opisać budowę bomby atomowej, • przygotować wypowiedź na temat: <i>Czy elektrownie jądrowe są niebezpieczne?</i> • podać argumenty polemiczne w dyskusji nt. zagrożeń związanych z wykorzystaniem energii jądrowej. • opisać reakcje zachodzące w bombie wodorowej, • podać ogólny opis budowy reaktora termojądrowego. • podać w przybliżeniu skalę wielkości cząstek w mikroświecie, • podać budowę protonu i neutronu, • wymienić inne cząstki 	$A = A_0 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{t}{T_{1/2}}}$ <ul style="list-style-type: none"> • podać sens fizyczny i jednostkę aktywności promieniotwórczej, • zdefiniować jednostkę aktywności promieniotwórczej oraz podać jej sens fizyczny, • rozwiązywać zadania obliczeniowe, stosując prawo rozpadu promieniotwórczego w postaci uproszczonej – tabela rozpadu na str. 113, • wyjaśnić, co to znaczy, że rozpad promieniotwórczy ma charakter statystyczny • znając masy protonu, neutronu, elektronu i atomu o liczbie masowej A, obliczyć energię wiązania tego atomu, • przeanalizować wykres zależności energii wiązania przypadającej na jeden nukleon od liczby nukleonów wchodzących w skład jądra atomu, • na podstawie wykresu zależności: $\frac{E_w}{A}$ od liczby nukleonów A wyjaśnić
--	---	--	--

	<p>protonów i neutronów,</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić liczbę kwarków. 	<p>elementarne oprócz kwarków.</p>	<p>otrzymywanie wielkich energii w reakcjach rozszczepienia ciężkich jąder.</p> <ul style="list-style-type: none"> odszukać informacje i przygotować prezentację na temat składowania odpadów radioaktywnych i związanych z tym zagrożeń. porównać energie uwalniane w reakcjach syntezy i reakcjach rozszczepienia, opisać przebieg reakcji jądrowych zachodzących w Słońcu w przyszłości. zapisać reakcje rozpadu α i β z użyciem kwarków, podać podstawowe informacje o Europejskim Centrum Badania Cząstek Elementarnych.
--	---	------------------------------------	---